

debitum exigatur, &c. c. de appell. ex cuius text. verbis ibi, mox debitum exigatur, &c. clare appetit sublatione remota, cum nulla sit major contradictione quam appellatio, *suprā dixi n. 33.*

Denique probatur haec pars ex text. in c. cum sit Ro. 96. manu s. de appell. ibi, intra quod si is, qui appellaverit, causam appellations non fuerit prosequutus, tenebit sententia, si post sententiam appellaverit, & causa sua cecidisse videtur, nec amplius super eodem negotio audiatur appellans &c. nam regulariter verum est, quod qui terminum sibi ad aliquid faciendum præfixum labi permittit, censetur renuntiare, & non potest, nec agendo, nec expediendo audiri, tradit Joan. Cephal consil. 201. n. 4. l. 2. & consil. 202. n. 18. cod. lib. 2. Callidor. dec. 4. in intent. n. 3. de dilatio. Vefr. in praz. Romana Curie lib. 8. cap. 4. n. 21. Annot. ad Arguid. n. 103. sed ubi à jure aliqua causa denegatur audiencia, appellatio etiam denegata censetur, latissime diximus & post plurimos probavimus *suprā 2. p. cap. 8. à prim. usque ad fin.* ergo evidenter sequitur in nostris casu, cum super desertione, & causa prima denegatur audiencia, appellatio remota intelligatur.

Uno fundamento volunt hanc nostram opinionem 99 comprobare Amad. Rodig. in d. c. 1. nempe, quod cū hodie ex Concil. Trident. seff. 24. de reform. cap. 20. & consil. 13. c. 1. sit prohibita appellatio ab interlocutoria sententia, nisi ab ea qua continet damnum irreparabile, & sic arguit ille, cum sententia super desertione sit interlocutoria, ergo non potest appellari. Sed miranti viri non attendunt, quod Trident. in d. locis per 100 misericordia appellacionem ab interlocutoria, vim diffinivit, prout ita lata super desertione est, ut probant Philip. Fran. in c. ex ratione de appell. Lanfran. in c. quoniam contra n. 114. de probat. & plurimos citavimus suo loco, & quod habeat etiam damnum irreparabile, dubitavit nemo, scutum aliam sententiam diffinitivam post se non expectet, per cuius appellacionem possit reparari, & ita defende hanc opinionem nostram ex supra dictis fundamentis, à nobis consideratis, quibus speciales rationes excludenda appellatio suspensa) de electione, text. in c. quoad consultationem, de sent. & re jud. ubi quod cū post deceam dierum spatium in autoritate rei transferit judicata, &c. facit etiam text. in d. c. sicut de appell. probatur etiam in text. eleganti in c. personas 4. in ord. de appell. ibi, ex 94. tunc fuisse super ius quā in questione vertuntur, sine contradictione aliquaflare, compellas, &c. & quando in aliquo casu à jure removetur contradictione, appellatio etiam remota censetur, Gonzal. de alternat. glo. 9. in annot. sub n. 218. Decius in d. c. personas, in 4. notab. Lancel. Robert. de intent. 2. p. c. 12. limitt. 8. n. 4. & nos *suprā* hoc 3. p. c. 11. n. 39. & 2. p. c. 8. à n. 107.

Quod probant Doctores, & ego ex hoc text. qui ponit duos casus diversos. Primo casu dicit: fine contradictione aliquaflare compelles, &c. & in secundo autem dixit: ex tunc sententia sua (sicut de alio casu diximus) appellatio remota parere constringas, &c. cum nihil in alio casu de appellacionis remotione dixerit, sed de contradictione duntaxat, & tamen se ipsum Pontifex declarat, ut illa verba contradictione remota intelligantur: idemque operentur, quod & appellatio.

TRACTATUS DE REGIA PROTECTIONE VI OPPRESSORUM APPELLANTUM. PARS QUARTA.

Qua continentur capita circa violentias attingentes executoriales executores,
& eorum excessus.

- 17 Executorialium expeditio plus non gravat, & ideo non appellatur.
- 18 Executio dicitur de appendicibus.
- 19 Executorialium expeditio est per executionis, & ipsius atque sententia declaratio.
- 20 Pronuntiatio de exequendo dicitur executio, licet non merita.
- 21 Executiva si sit una sententia alterius, si non potest appellari a prima, pariter nec a secunda illius executiva.
- 22 Executorialium expeditio, & decretum de exequendo sit in executione rei judicata.
- 23 Ab executione non appellatur, quia plus quam sententia non gravat, ita nec ab expeditione executorialium, quia plus quam ipsa executione non gravat.
- 24 Ab interlocutoria dē admittendis articulis ab ipsa actuali admissione, & de ratione.
- 25 Executio mandatum implens non est qui gravat, sed mandans.
- 26 A sententia, qua quis non gravatur, non appellat.
- 27 Appellans ab executione rei judicatae presupponit antecedens validum, & negat consequens, scilicet executionem, & ideo nihil agit.
- 28 Executio inducta est, ut lites consequantur finem, nec immortales reddantur.
- 29 Finem numquam oſsequentur lites, si ob executorialium expeditione daretur appellatio.
- 30 Prohibito uno, prohibetur omne, per quod perveniret ad illud.
- 31 Ab expeditione executorialium appellatio admittitur, si rationabilem causam habeat expressam.
- 32 Executorialium expeditio ante rem judicatam, & intra terminum ad appellandum, appellacionem suspensoam recipit.
- 33 Sententia de exequendo est executio, & sic non facienda ante rem judicatam, & intra terminum ad licet appellandum.
- 34 Executio dato ad exequendam sententiam legitima appellacione suspensoam, non est permisenda executio.
- 35 Executorialium expeditio continens novum aliud gravamen ultra rem judicatam, admittit appellacionem suspensoam.
- 36 Executorialium expeditio decreta contra alium in re judicata non comprehensum, recipit appellacionem.
- 37 & 38. Executorialium expeditio facta parte non cedita admittit appellacionem.
- 38 Executorialium expeditio, ut per appellacionem suspensoatur, debet rationabilis causa in scriptis exprimi.
- 39 Executoriales sunt quoddam instrumentum à Notario vim non facient.

T. confitum

494 De Regia protect. vi oppress. appell.

- confectum summam electorum continens, vitori ad exequendum tradendum.
- 40 Executorialis moribus inducta, idem est in effectu quo ad mandatum executivum.
- 41 Executoriales expedientur flante re judicata, non tamen mandatum executivum, quod si secus fias, Rotat a susinet dum rite sit expedium.
- 42 Executorialis expeditionem debet procedere citatio ad videndum illas relaxari.
- 43 Executoriales expediunt etiam in domo auditoris Rota.
- 44 Executoriales expedita abque citatione recipiant appellationem suspensivam.
- 45 Cui sex ampliationes adjiciuntur.
- 46 Citat an sit necessaria in relaxatione mandati vigore sententiae, varie fuerit opinione remissive, ubi resolutio.
- 47 Executorialis expeditionem requirent citationem, ubi datur judicis, rei, aut an litigantis mutatio sine controversia est.
- 48 Executorialis expeditio requirit processus reproductionem, alias si negetur negatur executio, & seq.
- 49 Sententia valde antiqua presumitur, ritè & recte latam fuisse.
- 50 Sententia valde antiqua qua dicatur, ut sine processu possint executoriales expediti, remissive.
- 51 Executoriales in primis debent contineare sententias, seu sententiam.
- 52 Sententia inferia in executorialibus facit fidem, quia sunt acta judicialia.
- 53 Executor sententia vero est antea ad ejus executionem devenerit, quam sibi sententia legitimè constet.
- 54 Sententia non dicitur confidere, etiam si ejus tenor refertur in executorialibus Pape per relationem partis, quia ipsa sententia adhuc debet doceri.
- 55 Dictiones (juxta, secundum,) & similes in gratia, seu privilegio sicut causative, in iustitia, rescriptio autem conditionaliter.
- 56 Executoriales ut per se fidem faciant de sententia, debet in aliis inferi de verbo ad verbum.
- 57 In executione sententiae semper ejus verba ponderanda sunt.
- 58 Executoriales ut probent mandatum procuratorum totus ejus tenor de verbo ad verbum est inservendus.
- 59 Mandatum inservit de verbo ad verbum in sententia aliove alibus judicialibus, fidem facit, sicut ipsum originale.
- 60 Mandatum incertum per relationem enuntiationem notarii non de verbo ad verbum, non probatur negetur.
- 61 Etiam Notarius attestatur, se vidisse, & legisse. Et etiam dicit, ut constat ex instrumento per me fieri rogatum confessio, ibid.
- 62 Executorialibus inservi solent libelli actionum & exceptionum, & alia munimenta quae ad executionem magis congruant.
- 63 Executorialibus inservendus de verbo ad verbum libellus Aloris, cum ejus probatio regunt scripturam.
- 64 Executorialibus inferi libellum rei, ut constet de litis testatione, non requiritur, cum sufficiat enuntiatio litis contestationis.
- 65 Executorialibus libellus exceptionum erit inservendus, ut appareat ad opposita executioni sunt admissimae, vel non, iam super illis judicatum.
- 66 Executorialibus citatio inferenda est, ut appareat tertius professor, & oppositor fuerit citatus, & quibus officiis executoriales.
- 67 Executorialibus sunt inferenda omnia, que excludant exceptiones oppositos ad impediendum executionem, ut extrinseca alia excusetur probatio nempe actionum exhibetur.
- 68 Aliaprocessus etiam lice finita probant, & vim retinent.
- 69 Crux, qua sit ultim in iudicio, & judicis intentio ut constet, interrogatoria & alia inferentur in executorialibus.

Medium

Pars IV. Cap. I.

495

- Medium declaratur ex precedentibus, & sub sequentibus.
- 70 Executorialibus inferi solent testes melius probantes rei estimationem, valorem & bonorum liquidationem reservatam executioni, ut alia excusetur.
- 71 Executio si ab eodem judge sit facienda, parvi referunt executoriales conficer, cum sufficiat sola sententia à Notario signata publica forma.
- 72 Executoriales Romana in Curia expedita, ante executionem eorum requiritur citatio partis de inviolabili Rota stylo.
- 73 Executio vigore executorialium non intimatarum capitulorum, sed quibusdam canonici non congregatis capitulariorum est attentata, & quando tunc valeat.
- 74 Executorialium cum intimatio sit in Rota reproducio, ubi ante actuali executionem & declarationem incursum censorum quatuor termini servantur.
- 75 Executio & possessio captae vigore executorialium ante intimationem, & ejus reproductionem est attentata, & nulla.
- 76 Executio est nulla nisi intimirunt executoriales late contra unum alteri possessori regnatarum, vigore clausulae regenerationis gratis, etiam quod possessor, quem, qua actualiter reperitur.
- 77 Dispositio de intruso loquens procedit in accipiente possessionem ex executorialibus non servandis.
- 78 Executoriales obtinens vigore irrum conformum contraria intrusum, si reperiatur in possessione per viginti annos, etiam si non appareat de intimatione & terminis servatis, non dicitur attentata possesso.
- 79 Ratio est, quia presumuntur omnia solemniter a clavis spatiuum viginum annorum, condemnatum intrusum post sententias dimisae possessionem.
- 80 Collatio facta per Episcopum excommunicatum vigore executorialium, tamen nondum declaratum vult.
- 81 Condemnatus antequam declaratur vigore executorialium præmit Rota quatuor citationes, ut docent cur illis non paruerit.
- 82 Auditor Cameræ licet sit executor sententiarum, tamen auctoritates a Rota intimatae non possunt produci coram Auditori de declaratoriis, nisi ipse expediat monitorium.
- 83 Et de ratione.
- 84 Executorialis executio est attentata, quia cum debent reproduciri coram Auditori Rota reproducuntur coram subexecutore in partibus.
- 85 Ab executori exequente executoriis Romane Curia in partibus post intimationem, & ante eorum reproductionem in Rota appellationi deferendum esse, declarat Regius Senatus.
- 86 Romana Curia stylus in expeditione executorialium ac reproductione intimationis non servatur in partibus Hispanie, sed jus commune.
- 87 Et quis Hispanie stylus sit.
- 88 Possessionem captiam vigore executorialium expedita in partibus, & non reproduciat attentata non est, determinavit Rota.
- 89 Stylus Rota extra Curiam non est attendendus, nec ad partes extendendus.
- 90 A commissione executorialium facta executori, ut illam ad effectum perducant appellationi non est defervendum.
- 91 Index cautus sit, non pronuntiare super sententia executa, sed directo committat executionem executori, ut appellatio evitetur.
- 92 Executionis commissio executionis dicitur pars realis.
- 93 Executionis extrema à parte ante & à parte post, appellationem excludunt.
- 94 Medium participat à juribus extremorum, & probatis extremis medium probatum remaneat.
- 95 Quod procedit, quando medium habet conjunctionem cum extremis.
- 96 Medium ejusdem presumitur natura & conditionis, cuius sunt extrema.
- vus tamen tanquam prohibitus ejus executionem non impedit, secundum varietatem casum à prī. hujus tractatus olisque nunc, in finemque relatorum, quoniam quantum ad nos attinet, executor talis sententia potest in executione excedere, ac propterea appellari, & tandem cum præfaturum sententiarum executio necessaria sit, juxta illud Philosophi Politicorum 6. c. nihil prodest rebus justis iudicia, & sententias dare, nisi essent qui ea executioni mandarent, cum convenit l. 2. §. post originem, ff. de origine juris, c. ubi periculum §. præterea de electione in 6. & in c. nunc §. & quantum de statu regula, eadem lib. tex. in c. sufficiat de in integr. restitu. quia fructu ferrentur sententiae, nisi debitæ executio mandentur, c. quod consultationem, de re jud. gl. in rub. C. de executione rei jud. justè judex pro ea peragenda executoriales decernit.
- Quo supposito in illam incidimus solvendam altercatam questionem: an judex Ecclesiasticus vim faciat, non defers appellatio interposita à præcepto de exequendo, seu expeditione executorialium virtute rei judicata; & affirmativam scilicet appellationi defendum esse, omnino tenet gl. in l. 4. ab execut. ff. de cop. & in l. ab execut. B. sub n. 1. & Salicet. sub n. 2. & 3. C. quod app. recip. Speculator. in it. de app. §. in quibus n. 6. vers. f. & scis. Socin. regul. 26. appellate ab execut. n. 5. & regul. 24. fall. 2. quan ipse ubi supra communem opinionem efficiatur, & Alex. consil. 113. viss. ibemate n. 9. in fin. quam videtur sequi Roman. consil. 41. in praesenti consultatione n. 1. & in l. 5. ad pr. & in 4. colum. ff. de verbis, oblig. sequitur addit. ad Abbatem in c. quod consultationem sub num. 30. verbo appellatione, in fin. & præfata glossa ad hoc allegavit. Bart. in l. si cum exceptio §. hoc autem ad fin. quod meus causa.
- Et generaliter seu indistinctè, quod à præcepto, seculo de exequendo appellationi sit tanquam licita defervendum tenet, Angel. consil. 112. quidam petti. Sequitur Fel. in c. quod consultationem n. 1. in fin. n. 14. & 15. vers. lim. 1. de sententia & re jud. Salicet d. ab execut. C. quorum app. vers. oppono contra primum, ut dicit Doctoris communiter tenere, & ibi Joan. Faber. in pr. Bal. in addit. 2. ad Specul. in it. de app. vers. aliud e. Alb. in c. quo d. consultationem vers. concluso ergo de jud. Alex. in consil. 97. vol. 6. Socin. consil. 330. vers. nam licet. Soc. in reg. 26. lim. 5. Joan de Ana. consil. 26 in pr. Roder. Xuar. in l. post rem. in decl. l. Regn. q. 6. n. 1. & 2. & præfaturum glossarum opinionem d. c. ab executione, & in d. ab executore, communiter approbari per DB. dicit Decius in c. novit. n. 4. de app. & etiam de communi testatur. Emilia. consil. 1. 8. magistris n. 2. Myssinger. consil. 46. scilicet tale n. 8. quorum plurimi generaliter loquuntur tam in decreto, & mandato exequendo rem judicatam, quam instrumentis & aliis dispositiōibus executionem merentibus: alii verò indistinctè de præcepto exequendo, alii, & major pars in executione instrumenti guaranteeant; dicentes, quod licet non possit appellari ab ipsa executione, poterit tamen appellari à mandato de exequendo, & sic dicendum videtur; appellationi hujusmodi ab expeditione executorialium si judex non deferat vim faciet omnino.
- Sed contraria sententiam & opinionem, in appellationi non deferventem, vim nullam facere interposita ab expeditione executorialium, & præcepto de exequendo, tam vigore rei judicatae quam instrumenti guaranteeant, alterius dispositionis: longè veriorem, & probabiliorē, communiorē; testantur citandi: quam tenent gl. in l. cum exceptione §. hac autem, ergo, datam vers. sed tamen die, ff. de eo quod metus causa. Albertus. in l. ab executione, C. quorum appell. in pr. vers. item tenent & Odofred. vers. si judex pronuntiat vers. queritur circa legem istam. Bald. in d. l. ab executione, vers. & tamen modo quoque, ubi Paulo Castrensi. in princ. vers. & advertendum Sagado de protel. Reg.

T 2 Fulgos.

Fulgof. in glof. Joan. Andr. in addit. ad Specul. titul. de appellat. §. in quibus vers. & sciat. Alexand. conf. 81. vers. fortius dico vol. 6. Specul. in tit. de executione sententia. §. penit. vers. sed secundum eum queritur n. 5. in fin. & n. lib. 2. fol. 181. Rebuff. tract. de sententiarum execu-
tione. art. 7. gl. 13. n. 16. fol. ult. tom. 1. fol. 376. Capiclus decif. 1. num. 17. de communi testatur item Mandel. de Alba conf. 12. prel. apposita lib. 1. & magis communem post alios vocat Petrus Cephalus conf. 76. n. 16. propter de eadem magis communi testatur Berouius conf. 32. in causa executionis num. 5. & 17. lib. 3. ubi quod ab hac opinione in judicando non est recedendum, & quod si alteri opinioni velit inhaerere, id ex imperio facere, presupponetur, & de eadem communi testatur Cravat. in addit. ad Vesperium in traxi Roma. 1. Cur lib. 7. cap. ult. n. 43. etiamque communem dicit Caputq. decif. 427. l. 1. communem dicit Apos. ad Roma. conf. in præsens, in verbo, videndum, communem dicit Socin. in regul. 24. fall. 2. & in regul. 26. & plurimos de com-
muni & magis communi testantes refert & sequitur Card. T. Uic. tract. concil. tom. 1. concil. 10. lit. E. num. 14. & n. 17. veriorum communum, & servatam affirmat Addit. ad tract. Papient. in forma appellatio. à sentent diffi. in glof. coram vobis in verbo, in executione fol. 407. de magis communi etiam testatur Rolan. à Valle conf. 43. à n. 3. volum. 1. esseque receptam in Palatio, post alios te-
statur Rota decif. 100. 1. divers. quam doctrinam pro-
cedere circa dubium in executorialibus decretis, vi-
gore trium sententiarum conformium, affirmant Mandol. in tract. de commissione 13. executoriali in verbo ci-
tatione precedente q. 4. versus fin. fol. 130. Scaccia Sigismund. in tract. de appell. quæst. 17. limit. 10. n. 17.
quia tunc nulla cadit disputatio.

Quam quidem opinionem in validis fundamentis, ad tractat. de executione instru. quæst. 41. sub n. 79. fol. 44. Scaccia in tract. de appell. p. 1. 7. limit. 10. num. 8. ad fin. Joan. Garcia de nobilitate glof. 6. §. 2. n. 25. alias ultra istos Doctores multos pro hac opinione magis communi affirmans congetit Cavaill. in contra commun. quæst. 190. per totam Joan. Gutier. in repetitione l. nemo potest, delegatis 1. n. 446. & num. seq. Vald. in addition ad Roder. Xuar. in post rem declarat. Reg. q. 6. adn. 1. Rebuff. de litera obligat. art. 1. glof. 10. Menoch. de adipisc. pos. rem 4. n. 828. Azevedo. in l. 3. titul. 21. num. 4. & 5. lib. 4. recop. Anton. de Canar. in tract. de execut. instru. q. 46. n. 83. tom. 3. divers. fol. 44. Rota decif. 100. ex nocturn. num. 13. p. 1. divers. qui omnes loquuntur in appellatione interposita à precep-
to de exequendo tam virtute rei judicata, quam in-
strumentis guarentigii propter utriusque equiparatio-
nem à jure consideratam, secundum Benedict. de Paz in
tractatu de garant. p. 2. q. fol. 346. Anton. de Cana.
in tractatu de executione instru. quæst. 41. sub n. 79. fol.
44. Scaccia in tract. de appell. p. 1. 7. limit. 10. num. 8. ad fin. Joan. Garcia de nobilitate glof. 6. §. 2. n. 25. alias ultra istos Doctores multos pro hac opinione magis communi affirmans congetit Cavaill. in contra commun. quæst. 190. per totam Joan. Gutier. in repetitione l. nemo potest, delegatis 1. n. 446. & num. seq. Vald. in addition ad Roder. Xuar. in post rem declarat. Reg. q. 6. adn. 1. Anton. Gabriel. commun. concl. 1. 2. titul. de appell. concil. 14. in prim. Afin. in præx. judic. §. 31. cap. 18. n. 1. fol. 87. Lancelot. de attent. 2. p. c. 16. n. 38. & item 2. part. cip. 12. limit. 54. n. 10. & seqq. communi testatur Alcicius in l. 1. §. si quis ita, ff. de verbo, oblig. Baptista Villalob. in volum. communum opin. verbo. ap-
pellat. n. 112. Augustinus Berouius conf. 106. quatuor n. 10. lib. 3. Mandel. de Alba. conf. 14. in prim. 1. 1. Grat. conf. 16. vñis. lib. 2. Petr. Calefat. inter confit. in missionalia. l. 1. conf. 76. in causa executionis n. 6. Benedict. de Barz. in tract. de garant. p. 2. q. 13. fol. 346. Veltius in præx. gl. 7. cap. 3. n. 9. Caputq. decif. 40. appellatio non admittitur p. 1. Rota decif. 45. alias 346. si appelletur, d. app. in novis. Rebuff. i. o. n. de sententiarum execuzione glof. 12. 13. & 14. art. 7. & de litera. obligat. art. 1. glof. 10. Ber-
nar. Diaz regul. 46 Didac. Perez in l. 4. tit. 8. 1. 3. ord. col. 1113. Menoc. de adipisc. pos. rem. 4. n. 218. Roland. à Valle conf. 43. Azevedo. in l. 3. tit. 21. lib. 4. recop. n. 4. & 5. Valdez in addit. ad Roder. Xuar. in l. post rem. 21. declaratione 1. Reg. quæst. 7. n. 1. Covarr. in tract. p. c. 23. ac fin. Parlador. l. 2. rerum quoad. cap. fin. 5. p. 5. §. 15. n. 1.
Ergo nec poterit appellari ad expeditione execu-
torialum, seu à precepito rem judicaram, seu aliam dis-
positionem executioni mandandam, quia plus non gra-
vat. Ita argumentantur Geminianus. conf. 99. Guido Pa-
pæ conf. 574. Cornelius conf. 71. n. 20. lib. 1. & conf. 221. in fin. lib. 4. Aretin. in l. 5. in prim. n. 3. circa medium de verbo. oblig. Alex. conf. 95. lib. 2. Socin. in regul. 26. ap-
pellare. Felin. in c. quæst. ad consultationem. num. 14. & 15. de re jud. Ruin. conf. 78. num. 1. Socin. junior conf. 138. n. 6. lib. 3. Gratia respons. 16. col. 1. num. 2. Roland. à Valle conf. 43. n. 5. in prim. Rota d. c. 100. p. dñe. s. & ferè omnes DD. citati superius vers. in specie no-
stra & vers. sed contraria sententiam.

23. Nam execuio dicitur de appendicibus. Poteus dec. 376. in fi. l. 1. & executorialum expeditio, & præcep-
tum ejus pars, seu declaratio ipsius executionis, &
sententia. Cynus in l. ab executione C. quorum app. ubi Raphael. Cuma Bald. etiam ibi n. 4. Felin. in d. c. quoad 19. consultatione sub n. 14. de re jud. ino execuio & præ-
ceptum de exequendo, unum & idem esse, firmau-
Cyn. in d. ab executione. Raphael. Cuma. in l. ab execu-
tore. & ibi Bart. & Maria de Senis conf. 48. in civitate Lu-
cana. Rober. Xuar. in rep. l. post rem. in declaratione l. Reg. q. 6. n. 3. in pr. & Bal. in addit. Special. de sent. vers. 20. pronuntiatio, dicit, quod pronuntiatio de exequendo sit execuio, licet non mera, ergo nec ab ista ex-
equitione & decreto poterit appellari.

21. Insuper facit elegans ratio, nam quoties du-
sentia ita se habeant, ut una veniat in executionem,
seu executa sit alterius, tunc sicut non potest appellari à prima, pariter nec poterit appellari à sententia,
ita eleganter Bald. in locum exceptione. §. hoc autem illio.
ff. de re quod metua causa. Felin. in d. c. quoad consulta-
tionem. n. 14. ante fi. Scac. in tractatu de appellat. q. 17. li-
mit. 10. num. 11. Capic. decif. 1. n. 17. & n. 23. Lancel.
Robert. de attent. 2. p. c. 2. lim. 53. num. 36. Caesar.
Contard. in repetitio. l. unica. C. si de mom. poss. limit. 19.
22num. 16. sed expeditio executorialum, & decretum
de exequendo est execuio rei judicata, ergo quemadmodum ab ista non appellatur ex superiori dictis, ita
nece ab illa expeditio.

23. Ceterum & facit, quod executorialum expeditio,
& decretum non plus gravat, quam ipsa res judicata
(prout diximus in executione) quoniam ideo ab ea
non appellatur, quia amplius quam sententia ipsi principali; non gravat, sed ab ipsa sententia, & re judicata
non licet appellari, ergo nec licere debet ab expeditio
executorialum, quemadmodum nec ab ipsa a-
ctuali executione; ita hanc rationem eleganter adducit Angel. in d. l. c. in exceps. §. hoc autem illio. And.
in addit. ad Specul. tit. de app. §. in quibus. vers. 5.
Scac. de app. q. 17. lim. 10. n. 12. & n. 6. Felin. in c. quo. d
consultationem, de sent. & de re judic. n. 14. post medium.
Rebuff. in tract. de appell. glo. un. n. 8. & seqq. fol.
507. Roland. à Valle conf. 43. n. 3. lib. 1. & ex plurimis
quos citat, tenet Rota dec. 100. 1. p. diverso. fecit si
gravaret amplius ut statim.

24. Quibus & illud rectè convenit, quod dicit Paul.
Calir. in l. ab executore 4. ff. de opp. 2. quod si judex
pronuntiat, articulos eile admittendos, & postea ad-
mittit, si non fuit (inquit) appellatum à pronuncia-
tione de admittendo, non poterit appellari postea ab
ipsa admittance, cum admittit sit executio interlocutor,
& secunda executio prima, & prima est, que
gravat, non autem secunda, sequitur Roginel. in tract.
de app. §. 2. c. 3. n. 85. & 167. & idem melius post alios
quos citat, ibi n. 168. Sc. de app. q. 17. lim. 10. n. 12. vi-
dendus est, lim. 17. n. 137. & per eundem Paul. Castr.
& notata in c. dicitur de renuntiacione. tenet Joan. Ferrar.
25. in tract. de app. l. 5. n. 50. quemadmodum etiam dicimus
de executore, ut ipse judicis mandata impliens non gra-
vat, sed mandans. Aymon Cravat. conf. 273. nobilis Da-
mine. col. 3. n. 1. vers. secundò quia, & vers. 1. oblat. Re-
buff. tr. de app. art. 7. gl. 2. n. 15. tom. 3. fol. 503. Scaccia ubi
proxime d. lim. 10. n. 3.

Idem succedit regula, quod à sententia qua quis non
gravatur, non poterit appellare. Bald. in l. mit. n. 7. C. ne
litterat. una easdemque causa. Franc. in cap. si diuobus. n. 1. de
app. Nicell. in tract. de concord. gl. concord. 6. fall. 43. sub
n. 84. tom. 18. diversor. fol. 194. Ozafus dec. 6. n. 3. Gre-
gor. Tholol. titul. de app. lib. 5. c. 1. n. 1. fol. 461. Caesar.
Barz. Bonon. dec. 52. n. 10. quia appellatio recipit gra-
vamen, quod est causa finalis & objectus appellationis,
cap. ut debitus honor, de appell. ubi Doctores. Abb. in cap.
Salgado de Protect. Reg.

498 De Regia protect. vi oppress. appell.

& re jud. Benedictus Vand. in repert. Felin. verbo appellatio. fol. 9. col. 1. in prin. facit text. argumentum in l. nimis propriis i.c. de executione rei judicata, & quod executori dato ad exequendam hujusmodi sententiam, à qua est appellatum, non si permittendum exequi, etiam si merus sit, & nudus executor, probant Abb. in c. 1. col. pen. & f. de offic. ord. Bart. in l. divulg. ff. de judicis Oldrad. conf. 89. Gramatis. conferv. 109. n. 5. Felin. in c. si quando de offic. deleg. Marta. jurisdicti. 1. p. c. 51. à n. 34. vide in terminis quae infra c. 9. n. 50. cum Vincentio Caroc. except. 44. sub n. 74.

35 Secunda rationabilis causa sit, quando expeditio executorialis, seu decretum de exequendo aliud, & novum continetur gravamen extra rem judicata, cum continere debet illud duxat gravamen, quod continet sententia, & res judicata exequenda, & quod ex ea tantum infertur, tunc namque ab hac expeditione si judex tanquam licite non detulerit, vim facit mafisfatum; ita pulcherrime Angel. in d. s. hac autem actio, dicens, ita praticari de mente Innocentii in c. super eo quod metus causa, sequitur Felin. in d. cap. quod confutationem n. 16. de re jud. sequitur etiam Benedictus Vand. ubi proxime. Ruinus cons. 78. n. 1. & 2. lib. 5. & post Bald. & Felin. Capit. dec. 1. n. 3. & dec. 24. Lancel. de attent. 2. p. c. 12. lim. 53. n. 36. Roland. à Valle conf. 43. n. 3. & 4. ubi dicit, ita omnes tenere, vol. 1. Ant. Gabr. commun. concil. lib. 2. tit. de app. concil. q. n. 2. Gratia. in disp. foren. c. 333. n. 2. tom. 2. Caroc. exceptione 43. à n. 75. faciunt etiam omnes Doctores supra citati num. 23. verf. ceterum, dicentes, quod ab expeditione hujusmodi non appellatur, quoniam non plus gravat quam sententia, ergo à ratione cessaante, si plus gravat, appellatio permittitur.

Et quod à decreto & expeditione executorialis, continente nouum gravamen, appellatio, ut licite deferendum sit, in specie tradit. Rota Rom. dec. 208. n. 2. p. 3. & dec. 197. lim. 2. n. 1. & dec. 218. l. 3. n. 5. & dec. 204. eadem lib. 3. n. 2. Ant. Cuch. lib. 2. institut. major. tit. 4. 36. n. 103. Hinc sit, ut quando sententia (de cuius executione agitur) efficit contra unum, expeditio, aut pronuntiatio de exequendo fieret contra alium, quia tunc ab ea appellationis interposita deferendum esse, docet Angel. in l. s. cum exceptione 5. hac autem actio ff. de eo quod metus causa, Immol. in l. ab executione C. quorum appell. non recip. Capitius dec. 1. in causa Domini Comit. num. 17. verf. sed quod causam nostrum Lancel. ubi proxime d. lim. 53. n. 21.

37 Tertia erit appellandi in hoc casu iusta ratio, quando hujusmodi expeditio fuerit facta parte non citata, quoniam tunc pariter si non deferatur appellatio, vim fieri declarabitur (ut statim dicimus.)

38 Supradicta declara, ut hujusmodi causas legitimas appellandi, debet appellans eas preponendo in scriptis expressare, Calvens. d. conf. 289. ad primum respondet in princ. lib. 1. Roman. conf. 41. in prin. & Apollita ad eam vers. videndum. Card. Tusc. d. tom. 1. littera A. conf. 4010. num. 2. & 18. & Iatibus nos dicemus infra c. 3. n. 44. Guttiere. in repetit. l. nemo potest, ff. de legat. 1. num. 44. circa fin.

39 Haec autem executoriales, (quas vulgo dicimus carta executoria) post rem judicatam conficiantur, et quodam publicum instrumentum à locatio confectum, summum actorum & processus contiens, victori parti tradendum, ut exequatur; ita dicit eleganter Parl. lib. 2. verum quodid. c. f. 1. p. 5. 1. sub n. 2. Practicus Montefrusus in pract. tract. de modo procedendi in una execu- ria fol. 35. Pazz. in praxi. 4. p. c. 1. n. 9. Amad. Rodri. de execut. c. 1. sub n. 9. Villadiego in sua polit. & pract. jud. 40c. 4. n. 4. Joan. Garcia in ir. de nobilitate gl. 6. n. 49. & haec executorialis idem est, quod mandatum executivum; sed moribus usitatum est, ut sententiae in rem judica-

tam transfacte hoc instrumentum conficiatur, ut adver- tit Parl. ubi supra, sed in effectu, & efficiens nihil aliud est, & ideo docuit Rota ex recollectis per Seraphimum in dec. 878. tom. 1. quod stante re judicata per senten- tias expedientur executoriales, non autem mandatum executivum loco earum, si tamen per errorem fecus sit, & si non recte; si tamen recte concedatur, & cum justitia, revocari non debat, sed exequi, attem- dente Rota sylum universale, ut non pervertatur, except. 44. sub n. 74.

Quam executorialis expeditio debet praec- 42 dere omnino citatio partis videntur, & condemnatae, tamquam penitus necessaria, ad videndum decerni, & relaxari litteras executoriales. Rota in d. dec. 879. Seraphimus Puteus dec. 73. lib. 1. (ubi etiam dicitur, quod in domo etiam autoris executoriales expeditiuntur.) Alex. in l. a. divo Pio. §. in venditione. n. 30. & seqq. ff. de re jud. Cagliador. dec. 6. num. 2. de causa pos. & propriet. Philip. Frane. in c. ex parte num. 90. de appellat. Cyn. in l. ab executione ibi, nam si eligitur C. quorum appel. Due- fias in regul. 92. in 2. ampliatione, quae omnia justam 44 præberat causam appellationi, cui ut licite judex justam 44 præter tenetum omnino, ita post Henric. Boic. in c. de catoe, de re judic. Ant. de Bur. & Panormit. in c. si de præsum. tradit. expressè Guid. Papae decif. 436. incipit cum ma- teria & quæst. 87. num. 95. Lancel. de attent. 2. p. c. 12. lim. 53. n. 31.

Et hoc quod voluit dicere Rebuff. in tract. de sent. 45 executione n. 10. & seq. fol. 213. amplians sex modis, sci- licet etiam si agatur actione personarii, etiam si fiat in eadem re, vel judex idem qui tulit sententiam aut contra eundem condemnatum, & etiam si confaret defen- sionem non competere, sexto & ultimo etiam si post defersant appellationem; de quo ultimo Marel. var. resolut. lib. 1. c. 31. num. 2. diximus latè supra lib. 3. c. 18. à n. 73. cum seq. Et eundem Rebuffum loquitur Cardinalis Tuscius praef. concil. tom. 3. littera A. conclus. 44. num. 1. & easdem ampliations latè etiam comprobant Marel. variar. resolut. lib. 1. c. 31. à p. ubi disputat, an 46 in relaxatione mandati vigore sententia citatio requiriatur; quod latè disputat & varias opiniones referunt, Anton. Gabr. commun. concil. tit. de citat. concil. à n. 129. cum seqq. tamet post alios ut humaniorum, aquieren- que opinionem hanc affirmavimus resolut. Marel. ibi, firmatus sub n. 1. eam amplexam suisse à Rota in una Taurin. Capell. 24. Februario 1579. & in alia Barchi- nonens. honorum coram Seraphino 1587. Et licet ex Marant. Vestrio, & Asinio (quos sic intel- ligit) contrarium sequatur contra Rebuff. Scaccia de appellat. q. 11. art. 8. à num. 186. pluribus adhibitis limi- tationibus; nihilominus n. 188. ut tuor sit, citare ad tollendas litteres, affirmat per Vestrium, & Carpin. Ale. 47 xand. Que insuper ampliatur, ut sine controversia procedat, quando non ipse judex, qui sententiam tulit, sed alius successor, aut subrogatus expediti execu- toriales; ut tunc sit citatio facienda, quoties scilicet datur rei, aut persona; etiam litigantis mutatio, prout latius comprobatur ipse Marel. dec. 4. c. 31. à n. 5. & 6. & nos alibi dilucidè explicimus 3. parti. c. 9. à n. 207. cum seqg.

Debet etiam fieri actorum, & processus reproductio, 48 Baldi. in filio fin. verf. & nota quod quando peiusur, C. de ord. cognitionum, illud, & ibi Bart. ff. de acquir. heredi- tate, Paul. Castr. conf. 3. Angel. conf. 178. Bertach. in re- pert. verb. n. 1. sub n. 50. ad fin. & quia si non confiat, & appareat de processu, sique negetur, executio senten- tiae pariter neganda est, Baldi. conf. 399. nec præsumitur lib. 4. Card. Tusc. praef. concil. 3. tom. littera E. conclus. 492. n. 25. latè Ricc. in prax. dec. 215. Quod verum est, nisi sententia, de ejus executione trahatur, sit valde antiqua, quia pro ea præsumitur recte & ritè latam suisse, ut ipse

Pars IV. Cap. I.

499

ipse Bert. verb. sent. præsumitur, verf. 1. ubi plane Bart. in l. admonendi col. 12. verf. quæto quid si reperiuntur, ff. de jure iur. allegat. Innoc. in c. cum in jure offic. deleg. & in c. cum inter. de re jud. Baldi. in l. emancip. verf. alterius qua- gato. C. de fide instrum. Quia autem dicatur ad propositum sententia antiqua, vide eundem Bertachi. ibi, Hostien. in d. c. cum inter. Alex. in l. fin. ff. quando appelandum sit, late Men. conf. 100. à n. 23. & de arbit. casu 53. n. 5. & optimè in casu per totum, & casu 3. & pro hac limitatione plures citat Riccius ubi proxime n. 297.

31 Hæc igitur executoriales debent in primis contine- 62 rebis de verbo ad verbum solitum est libellos actionis, & exceptionum, & alia munimenta, quæ ad executionem expeditandam, magis attingere videntur, nota Parladi. lib. 2. retum quoti. lib. 1. c. f. §. 1. p. sub n. 2. juxta notata per Innoc. in d. c. cum in jure peritus n. 4. de offic. delegat. & alios in c. quoniam contra de probation. Ex puto necel. 63 farium libellum actoris inseri de verbo ad verbum, cum probatio eius requiratur in scripturam ex his que Rom. in repet. rubri. ff. de arbit. n. 37. Specul. in tit. de libelli obla- tione. Rofred. in sua summa in prin. & Card. in clem. sa- pè quæst. 18. de verbis signif. Mascard. de probat. 3. tom. concl. 979. in pr. ubi tractat quomodo probetur libellus deperditus.

Libellum autem rei, quantum ad verificandam litis 64 contestationem, non est necessarium inferire de verbo ad verbum, cum sufficiat in actis reperiiri scriptum, li- tem fuisse contestatam, Bart. in l. scindendum n. 19. de ver- borum obligat. & in l. quod si dubitetur ff. de acquir. ber. ubi etiam Immol. Rom. & Areui. Hoftiens. Joan. Andr. & Ant. de Bur. in c. 1. de litis contest. communem dicit Alex. in d. scindendum n. 8. de verbis oblig. Brun. in tract. de forma solemn. tit. de prob. & presumpt. col. 17. verf. item quæ erit. B. allegat. tex. quem dicit rotundum in cap. sum causam de jure calum. Mascard. de prob. 3. tom. concl. 986. tamen quantum ad hoc ut conflet, quæ exceptions 65 fuerint in judicium deductæ, quæ modificant, seu im- pugnant sententiam, ut fint vel non admittenda, in executione, juxta ea quæ Deo dante latè dicturus in- fra in c. 7. de excessu, exceptionum respectu necessarium erit, ut inferatur, & ut appearat, an si jam super illis iudicatur.

De citatione autem non est dubium, ut debeat con- 66 flare, an contra tertium possillemente executorialisbus fit procedendum, cum cothra non citatum executio non procedat regulariter, ex his que latè infra de ex- cessu de persona ad perfoman cap. 8. & generaliter ea 67 sententia verba eius ponderantur sunt, docet Baldi. in l. ab executione n. 20. ad fin. C. quorum app. non recip. idem Baldi. in l. C. de jent. & interlocutoris omn. jud. per text. in d. l. fidejussionis magistratum, §. Aurelio ff. de fidejussioni. 58 Ita etiam ut de mandato procuratorio conflet, & in posterum fidem faciat, debet necessarium de verbo ad verbum in executorialis litteris inferi totus ejus tenor; & efficit tunc ac si esset originale ipsum Parladi. ubi proxime, & efficit sententia Baldi. Angel. & aliorum in aut. si quis in aliquo documentum, C. de edendo. divi A. dr. sol. qua- sitione 7. Encomprobatur ex his quæ nota Innocent. in d. cap. cum in jure. Parlador. ubi proxime numero 3. & probat l. hac sententia, C. de sententia quæ sine certa quanti. proferuntur, & ut conflet quæ de causa actuum 68 39 quod idem est, si inferatur de verbo in verbum in senten- tia, aliiwise actibus judicialibus Boer. dec. 181. qui dici- communem opinionem n. 6. & 8. p. 2. de qua etiam tellu- rante, Paul. Castr. conf. 3. Angel. conf. 178. Bertach. in re- pert. verb. n. 1. sub n. 50. ad fin. & quia si non confiat, & appareat de processu, sique negetur, executio senten- tiae pariter neganda est, Baldi. conf. 399. nec præsumitur lib. 4. Card. Tusc. praef. concil. 3. tom. littera E. conclus. 492. n. 25. latè Ricc. in prax. dec. 215. Quod verum est, nisi sententia, de ejus executione trahatur, sit valde antiqua, quia pro ea præsumitur recte & ritè latam suisse, ut ipse

solent in instrumento hoc rei judicatae interrogato- ria, & processus, ut affirmat nostraras Joan. Garcia in tract. de nobil. glori. 6. num. 49. & ut ex eis intentio ju- dicis detegatur, & insuper dicta omnium testium, qui in causa principali melius depouerunt aut expensa- rum & similius affirmationem, vel in judicis uni- versalibus; qui probant de rebus in particulari, quo- rum omnium liquidatio, & taxatio ad executionem reservatur, atque remittitur (prout assulet fieri) pars fit causa, ut illos in executorialis litteris faciat 70 Cod. de fide instrum. Lanfran. de Orian. & ibi additio-

Tt. 4 &

500 De Regia Protect. vi oppress. appell.

& tandem, ut expensis excutetur; ita consuluit Matth. de Affct. dec. 35. n. 3. Joannes Gutierrez de iur. confit. 1. part. c. 1. n. 21. Escobar. de ratiocin. cap. 33. n. 26. quod nota.

71 Animadvertisens Parlador. ibid. num. 3. quod si exequio sententiae apud eundem Judicem, qui eam tolit, sit facienda, parvi referre, utrum ex eisdem actis absque hujusmodi summaria actionum transcriptione, exequio fiat, sufficit enim ad exequendum ipsa ipsa sententia publica forma signata a notario de mandato judicis, cum ipsa sola exequitionem mereatur; ex supradictis, ut ex Monterro, & Villadiego refert Amad. Rodrig. de execut. cap. 1. sub num. 9. conflat ex his que à principiis hujus cap. dicta sunt. Si autem contra sententiam aliquae exceptiones opponantur, ex processu excludentur, aut probabantur cum illa summaria actionum transcriptio & instrumentum, & si executoriales, ita sunt ad effectum evitandi hujusmodi processus exhibitionem, si de aliquo dubitetur, cum per illas comprobetur, ac juris sui conservandica.

72 Hac autem exequitoriales si in Romana Curia expediantur, ejus est necessarius & inviolabilis stylus, ut ante earum executionem intimetur parti. Rota dec. 1. de ient. excommunicati, in antiqu. Rota dec. 1. dolo & conniva, in antiqu. eadem Rota Romana in decisionib. recollect. per Seraphin. 10116. tom. 2. quibus resolutum est, constare de attentatis, cum processus de quo agitur, fuerit factus à judice laico, vigore executorialium non intimatarum capituli, sed tantum quibusdam canonici, non capitulariter congregatis, &c. ex Rota 73 decisione, teste Puteo dec. 44. lib. 3. & quomodo si facienda hac citatio capituli, seu universitati, plures Rota decisiones adducit Rota per Ludovic. dec. 584. n. 2. & 6. ubi per Rotam, quod valeat hinc citatio facta privatum capitularibus, quando facta infanscum eo qui tenet congregare, & nolit, aut recusat, plures allegar.

74 Quorum quidem insuper executorialium, una cum intimatione hujusmodi in Rota, debet fieri reproducio, ac representatio ubi ante earum actualiter execuitionem, & ante declarationem incursum censuram, in eis contentarunt, quatuor termini servantes, de stylo Rota servari soliti, ut declarat Caffard. dec. 6. gratia suae rogationis n. 1. de causa professionis & proprietatis. Puteo dec. ad probandum n. 6. de sententia & re iudicato. Joan. Paul. dec. 3. incipit Bellicen. Satorius de anna. 9. 44. ad medium. Mchedano dec. 182. Lancel. Robert. de attentatis 2. part. cap. 4. in prefatione a n. 304. & 306. Puteo dec. 44. l. 3. Seraph. dec. 878. tom. 1. & dec. 10116. tom. 2.

75 Qui omnes affirmant, execuitionem, & possibiliter beneficii, alterius vero rei in exequitorialibus contente, captiam ante hujusmodi intimationem exequitorialium, & reproductionem earundem esse attentatum, nullam, & utalem revocandam, tanquam minus canonice factam, quod etiam probat Crefentius dec. 16. incipit stylus sub rubrica de attent. ubi inquit, quod stylus Rota ut si quis vigore executorialium capiat possisionem, dicatur attentata, quia debent servari quatuor termini, ut latius ibi per eum, & ita etiam fulle decimum in Rota in una Abulensi. parochia de Roba coram Mchedano anno millesimo quingentesimo quadragesto secundo, ut possisionis ad eius vigore literarum exequitorialium ante reproductionem dicatur attentata, quam referens sequitur idem Mchedan. in recollect. per eum dec. 180. vacante sub rubris sue pend. post Satorium, & Felah eo citatos. Hinc etiam resolutum fuisti in Rota 27. Octobris anno 1553. in una Gabamensi spoliari, coram auditore Augustino, quod possilio attentata dicatur, & nulla si

fuit capta vigore sententiarum rei iudicatae, & litterarum exequitorialium relaxatarum contra unum, si illae non fuerint juxta stylum Romanæ Curie intimatae alteri possessori qui vigore resignationis condemnatus cum clausula resignationis gratiose, etiam quod possessionem, in qua actualiter reperiebatur, tellatur Lancel. Robert. de attent. 2. part. 1. c. 4. in prefatione n. 310. & seqq. ubi texet etiam cum Gigas, in tract. seu Epitome de iuriis. n. 17. vers. quinque. & Mandol. super regul. de subrogatione. collect. q. 4. n. 4. & seqq. & idem in tract. commissi. in 14. formula commissione attent. in verbo recondi. q. 1. in fin. quod dispositiones de intruso loquuntur comprehendant & procedunt in eo, qui non servatis debitis terminis possessionem, vigore exequitorialium accepit.

Quod quidem fallit in eo, qui obtinuerit tres sententias, & illarum vigore executoriales, & absque eo quod appareat factam fuisse intimationem exequitorialium, vel servatos fuisse hujusmodi terminos, de styllo servari solitos, contra intrusum reperitus fuisse in possessione beneficii per viginti annos, & tertius contra eum daret de attentatis, quasi ille hie adhuc pendente ingressus sit possessionem, non esse intentatum hoc casu decrevit Rota teste Aquilie. dec. 33. intentata dixerunt sub rubrica de attent. Guidobon. dec. 156. catalogaria. titul. de attent. Lancel. d. prefatione c. 4. n. 336. dicens notabilem reddentes rationem, quia 72 veritatem est, primus intrusus possit sententias & possessionem dimisces. Et quia per spatium viagiorum annorum prafumebantur omnia solenniter acta, & consequenter executoriales fuisse iuritamas, & cum eisdem decisionibus concordat alia Peregr. 9. alias 51. incipit in causa, ubi idem fuisse tentum in una Pamplonensi coram eo sub die 14. Maii anno millesimo quingentesimo quadragesto septimo, ubi quoque aliam rationem assignat, quia per lapsum tanti temporis possilio presumebatur capta volente, & non contradicente possessori.

Quare dicit Felin. in cap. ad probandum n. 6. vers. & 8. addit. quod collatio, de sent. & re iudic. quod collatio beneficia facta per Episcopum excommunicatum vigore literarum exequitorialium à Rota emanatarum validit, si nondum Episcopus declaratus erat, & ita testatur, suo tempore iudicatum fuisse in Rota Romana, rationem reddens, quia licet executoriales excommunicati ut ex tunc, & etiam mandent, denuntiari excommunicatum, tam in omnibus intelligatur conditio, si non potuerit. Hoc autem quod non paruerit finis iusta causa, non prius confiat, quam fuerit lata declaratoria incursum censuram, ad quam declaratoria sententiam Rota premitit quatuor citationes monent eum condemnatum, ut doceat, cur non paruerit, quo non comparent, illum incurrisse censura declarat, ubi hoc latius explicat, & prologue ibi, quem vide.

Quibus addit, quod decimum fuit in Rota teste Jacobo Puteo, decisione 44. lib. 3. quod licet auditor camere sit executor literarum Apostolicarum, & omnium sententiarum latarum in curia, tamen si exequitoriales sunt decreta in Rota, & execute, seu intima, non possunt postea reproduci coram Auditori Camere, & coram eo procedi ad declaratoriam sententiam, nisi cum intimatione exequitorialium fieret monitorum ab ipso Auditori Camere, ut compareare deberet coram eo, ac videndum se declarari, quia autem non tenetur, quia cum executoriales efficiuntur decretus per Auditorem Rota, non tenetur citatus dividare, quod executoriales coram Auditori Camere reproducuntur, & sic proper mutationem tribunalis, & sententiam declaratoriam esse nullam deficiente citationem, & monitione, &

Pars IV. Cap. I.

501

citat ad id tener Card. Tusc. præl. concl. tom. 1. litera A, c. 4010. n. 6. & n. 17.

Et faciunt etiam omnes illi Doctores, qui ex doctrina Beroi. ubi proxime tradunt pro cautela, & evitanda appellationem à sententia de exequendo, ut iudex non pronuntiet exequendum, sed directè committat executionem sententiae, aut instrumenti garantienti executori, quia tunc appellari nullatenus poterit: minime Lancel. ubi proxime 20. Roder. Xuar. int. post rem. in declarationem Regi. 6. sub n. 2. & multi superius à nos citati, tenentes, ut à praecepto de exequendo appellationi deferendum sit ita suam opinionem temperantes, & haec pro omnimodo securitate cautelam tridentes & probatur, quia hujusmodi commissio dicitur pars realis executionis, secundum Lancell. ibi, & sic idem ius est de parte quod partem, quod de toto quod totum, l. que toto, ff. de rei veni.

Ex eo insuper fundamento, nam cum hujusmodi commissionis extrema appellationem excludant, nempe ipsa sententia translata in rem iudicatan, immo & exequitorialium expeditio ac relaxatio, quod est extremum à parte ante, ac ipsa actualis executio, & ipse executor non admittunt appellationem, quod est extremum à parte post, ergo medium connexum & conjunctionem, quod est ipsa commissio, debet pariter appellationem excludere, nam medium participat a iuribus extremorum, adeò ut probatis extremis medium probatum remaneat, Calcaneus in consil. 32. n. 3. Bald. in editio 94 elo Cod. de editio D. Adr. & in l. indicata C. de re vind. Aug. in l. qui sella, § in iusticiis. ff. de servit. præd. Innoc. in c. licet causam de scripti. Bald. in l. 2. C. quando prov. non est neceſſ. Hieron. Cagno. in l. uni §. 1. c. sequitur jus dicere. Barba. consil. 12. n. 18. volum. 3. Bellamer. dec. 421. probatis extremis & eleganter Tiraquel. tractatu de scripti. §. 1. gl. 5. vers. idque regulare est, quod procedi quando medium habet conjunctionem cum extremis, c. majores de Bapt. secundum gl. in. volum. 6. q. 4. 95. citata Bellamer ubi proxime & tradit Bart. in l. Cefas. ff. de usucap. Maſi. de prob. 2. tom. consil. 730. n. 6. & forsum prout in nostro caſu quia flat necessaria connexitas & conjunctione, tum quia (ut diximus) illa commissio est pars realis executionis, tum quia frustra sententia ferrentur, nisi executioni mandarentur, ut diximus ad p. hujus capiti.

Medium enim ejusdem presumunt natura & conditionis cuius sunt extrema, l. servus plurim. §. fin. ff. de legat. 1. 1. 3. §. 1. ff. de liber. & postib. ubi media iudicantur secundum præcedentia & sequentia, Petrus Surd. in consil. 15. n. 29. tom. 2. Ifernia c. 1. vers. quidam tamen, in add. de content. inter mascul. & femin. Brun. consil. 127. vers. col. 7. quod si aliam & tertiam, facit quod dicimus, medie declarari ex præcedentibus, & sequentibus, l. heredes palam: §. si quis post. ff. de testim. Felin. in rubr. de re iud. col. 5. vers. intellige. Nevizan. consil. 29. n. 4. cum similibus.

Executoriales hæc mittentur cuidam executori, ut illas ad effectum perducant, atque actuali executioni tradat, quare queri potest an ab hujusmodi exequitorialium commissione facta executori appellatione interpolita non deferent vim faciat iudex Ecclesiasticus, in quo negativè resolvit vim non fieri, cum appellatio hoc causa hæc non sit. Ita ducunt Specul. in tit. de app. §. in quibus vers. 5. Joannes de Anania consil. 26. in causa colum. 1. Beroi. in l. ab executione C. quorum app. sub n. 9. Poll. Imol. ibi, Lancel. de attent. 2. part. c. 12. limit. 53. n. 28. & seqq. Rebuff. tract. de sentent. execute. art. 7. gl. 12. n. 17. & optimè etiam post Romanum consil. 41. in prime, & per Apoll. ad eum verba, videndum Alexander consil. 95. n. 3. lib. 2. attestantem de communis, & post Joann. de Ana. de conf. 26. Rolan. à Valle consil. 43. in pr. lib. 1. Corneum consil. 71. super primo, n. 20. & 21. quos

reliqui

502 De Regia Protect. vi oppress. appell.

reliqui probant Bart. in l. exceptio, ff. de except. rei judic. idem Bart. in l. si quis rem, ff. ead pro quo est egregius tex. in l. si superatus, ff. de pign. ubi part. n. 3. latè & optimè prosequitur Joan. Garcia ubi proximè à n. 6. cum seqq. 100 quare seipsum exequitur. statimque absolutus exceptione rei judicata (quam illa præstat) tutus fit, toto iiii ff. de exceptione rei judi. Innoc. in c. cum nosfris. n. 3. vers. ex his, de concessione probante, gl. in c. paforalis verbo, cum executionem, de app. & Doctores ibi Angel. in repet. l. tale pactum n. 17. ff. de palis. Natta consil. 524. n. 25. vol. 3. Incipit in causa Bart. in l. metum, §. sed quod prator, n. 12. ff. ut optimè Zasius n. 2. per text. in l. 1. §. debitor. ff. ut in possessionem legato quem ad hoc singulariter inducit ipse Zasius sequitur Andr. Gaill. ubi supra dicens quod ab eruditis judicibus ita diligenter observandum est, sententiam impetrat. iuris judges indistinctè executoriales petenti ydori decernunt, sequem meminisse hac ratione victori executoriales in Camera denegatas fuisse, quod quidem ex identitate rationis observandum est, & intelligendum in quilibet actu, & sententia negativa, qua secum executionem trahit. Contrarium tamen folet ubique practicari, ut his casibus supradictis executoriales relaxentur vtricis petente, non ad effectum exequendi, sed juris sibi, & exceptionis conservandi causa ac compbandi.

103 Post iter etiam executoriales non expediuntur vigore sententiae nullæ, cuius nullitas per infractionem actorum appetit, quia sententia nulla notorium nullam executionem meretur. Ita in terminis dicit Andreas Gaill. lib. 1. præl. obseruatio d. observ. 113. n. 2. fol. 87. Marant. de ordine judiciorum 6. p. tit. de executione sententia n. 3. fol. mibi 651. in parvis.

104 Sed quis judicum, an judex à quo, an judex ad quem, qui confirmavit, vel infirmavit sententias, tulit ultimum, vel aliam, quæ tamen transvit in rem judicatam: possit executoriales expedire, & executionem facere; quid in delegato; & quid in Ordinario, mirabiles multasque per ampliationes & limitaciones magnam casuum diversitatem. & differentiam congettū novissime Sigismundus Scac. tr. de appell. q. 11. art. 7. per totum à n. 162. usque ad n. 184. quem vide omnino.

CAPUT II.

Quanto temporis spatio silentium executorialium vires seu minuat, seu penitus energet, ubi inter utrumque jus, & Regium redditur discrimen.

SUMMARIUM.

- 1 Executorialium vires ex quibus vel extinguantur, vel enercentur.
- 2 Si in executione conquiescat pars, & judex per unum annum puta, nova debet fieri citatio cum relatione status executionis, & de ratione.
- 3 Ab executori omittente citationem requisitam applicationi interjecta deferendum est.
- 4 Executoriales & sententiae post triginta annos non exequuntur.
- 5 Applicationem istam ab executione executorialium praescriptum, nisi deferat executor vim faciet.
- 6 Executorialium praescriptarum exceptio legitima, cum oriatur ex inspectione sententiae.
- 7 Ab executori relictæ legitimæ exceptiones applicationi deferendum.
- 8 Exceptionem praescriptæ executionis non est necesse

37 Quam

Pars IV. Cap. II.

503

- 37 Quam opinionem veram esse, resolvitur in casu de quo loquitur, ibid.
- 38 Sententia diffinitiva est essentialis, ut judicium instantiam habere dicatur.
- 39 Executivum jus intentatum per actionem in factum ex re judicata, habet instantiam peritura.
- 40 Executivum ex executorialibus intentatum per judicis officium mercenarium, non datur peritura instantia.
- 41 Executio si est petita actione in factum, ordo iuri servari debet.
- 42 Executivum judicium intentatum per judicis officium, celere expeditionem requirit.
- 43 Ex actione judicati agitur ordinaria via.
- 44 Executio ex executorialibus per officium judicis petita non requirit libellum, nec figuram aut ordinem judicis, & ideo uberior est ea agere, quam actione in factum.
- 45 Executio sive petatur judicis officio, sive actione in factum ex executorialibus appellationem suspensivam non recipit.
- 46 Executivo judicio actione in factum intentato, licet debet peritura instantia, procedit jure civili, non iure canonico.
- 47 Executio capta per litis contestationem perpetuator in quadragesima annis jus exequendi.
- 48 Lite capta per citationem aut executoris missione, accepta praescriptio interrupitur, non tamen perpetuator actio, quo de novo iniicienda est.
- 49 Lite capta per litis contestationem, non solum interrupitur praescriptio, sed perpetuator actio in 40. annos, etiam si decem tantum sufficiant ad actionis praescriptionem.
- 50 Exequendis etiam ex actione personali, & re judicata, super ea post litis contestationem petita executione, incorrupta perpetuator in 40. annos.
- 51 Juris exequendis per citationem & executoris missione interrupitur praescriptio, per litis autem contestationem perpetuator jus ipsum in alios 40. annos.
- 52 Et quid in hoc Rota Romana senserit.
- 53 Executivum jus & interrupturn per citationem aut executoris missione, denuo iniciatur ejus praescriptio.
- 54 Acta contestatio perpetuator jus executivum in 40. annos.
- 55 Actio contestatio ubi non requiratur, primus actus subsecutus habet vim litis contestationis.
- 56 Quod procedit in via executive.
- 57 Per quasi contestationem & actionem, qui illius loco habetur, perpetuator actio in 40. annos.
- 58 Instantia perempta per triennium non perit usus agentis, quominus denouo aliam fabricet instantiam.
- 59 Acta judicij licet perempta perempta instantia, non tam alia causa.
- 60 Acta judicij dicuntur, que tendunt ad litis ordinacionem, ut in exemplis, ibid.
- 61 Acta cause dicuntur tendentes ad litis decisionem propter instrumenta, confessiones, testes, & similia.
- 62 Acta probatoria non perempta perempta instantia.
- 63 Instantia de novo copia reproducentia acta probatoria prima instantia perempta, que fidem faciunt.
- 64 Perempta instantia in via executive intentata actione in factum, potest de novo inchoari, per aliud triennium.
- 65 Conc. Trid. sess. 24. de reform. c. 20. disponens in prima instantia post lapsum biennii liberum esse partem adire superiorum, explanatur.
- Falluntur intelligentes ex d. Trident. perire instantiam biennio jure canonico, ibid.
- 66 Trident. apponit biennium inferiori ad finiendam causam non tamen irritat acta processus sed per ea superior causam decidit.
- 67 Instantia si perire biennio, ex d. Trid. acta omnia ordinatoria iudicij perirent, ut citationes, libelli termini, conclusiones, & similia.

Marescos.